

**UCHWAŁA NR LXIII/525/23
RADY MIEJSKIEJ W PELPLINIE**

z dnia 21 grudnia 2023 r.

w sprawie ustanowienia roku 2024 – Rokiem 750-lecia nadania Pelplina Cystersom

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.), uchwala się, co następuje:

§ 1. W Gminie Pelplin ustanawia się rok 2024 jako „Rok 750-lecia nadania Pelplina Cystersom”

§ 2. 1. Zobowiązuje się właściwe jednostki organizacyjne oraz jednostki pomocnicze Gminy Pelplin do podejmowania działań związanych z świętowaniem 750-lecia nadania Pelplina Cystersom oraz upowszechniania wiedzy o Zakonie Cystersów, ich dziedzictwie oraz historii w szczególności poprzez konkursy, wystawy, publikacje, programy edukacyjno-wychowawcze, uroczystości i inne wydarzenia.

2. Apeluje się do organizacji i instytucji o aktywne włączenie się w obchody „Roku 750-lecia nadania Pelplina Cystersom”

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się odpowiednio Burmistrzowi Miasta i Gminy Pelplin, kierownikom gminnych jednostek organizacyjnych i sołtysom sołectw Gminy Pelplin.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Pelplin.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Pelplinie

Jakub Zieliński

UZASADNIENIE

Pelplin to stosunkowo młode miasto, jednakże jako osada wiejska może się poszczycić 750-letnią udokumentowaną historią. Mimo, iż ślady osadnictwa na tych terenach sięgają o wiele dalej, to jednak na kartach historii najbardziej zapisał się okres, gdy ziemią tą gospodarował Zakon Cystersów. Pelplin po raz pierwszy pojawia się w dokumencie z 1274 r. wystawionym przez księcia pomorskiego Mściwoja II w Świeciu. Zgodnie z nim książę przekazał Cystersom osadę zwaną Polplin i część ziemi tymawskiej, leżącą pomiędzy rzekami Wierzycą, Węgiermucą i Janką. Dokładnie w 2024 r. przypada 750-lecie nadania Pelplina Cystersom. To właśnie za sprawą zakonników w niewielkiej osadzie powstał imponujących rozmiarów klasztor stanowiący ważny ośrodek życia religijnego, gospodarczego oraz kulturalnego. Zakon Cystersów gospodarował tą ziemią przez blisko sześć wieków, służąc Bogu i człowiekowi poprzez modlitwę i pracę, w myśl swojej dewizy „ora et labora”, czyli módl się i pracuj. Stopniowy upadek opactwa przyniosły rządy pruskie, które były wynikiem pierwszego rozbioru Polski w 1772 r. Sekularyzacja majątków kościelnych oraz ograniczenia w przyjmowaniu nowicjuszy, aż do zupełnego zakazu ich naboru, mocno wyniszczyły klasztor. Ostatecznie w 1823 r. król pruski Fryderyk Wilhelm III wydał dekret o kasacji opactwa. Zabudowania klasztorne nie popadły jednak w ruinę. Bullą Piusa VII z 16 lipca 1821 r. znacznemu powiększeniu uległa diecezja chełmińska, która na swoją nową siedzibę wybrała Pelplin. 3 sierpnia 1824 r. nastąpiło przeniesienie stolicy biskupiej z Chełmży do Pelplina, a teren opactwa przejęła diecezja.

Ustanowienie roku 2024 rokiem 750-lecia nadania Pelplina Cystersom jest wyrazem głębokiego szacunku dla naszej bogatej historii, tradycji i dziedzictwa, które stanowią fundament naszej tożsamości. Obchody tego jubileuszu stwarzają doskonałe warunki do refleksji nad drogą, jaką przeszedł Pelplin - od małej przyklasztornej osady do jednego z bardziej rozpoznawalnych miejsc na mapie województwa pomorskiego. Ponadto pozwalają na podejmowanie różnorodnych inicjatyw mających na celu upowszechnianie historii Zakonu Cystersów oraz dziedzictwa kulturowego związanego z tym miejscem.

W związku z tym podjęcie uchwały w tym zakresie uważamy za zasadne.